

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 6 frt — kr.
Félévre . . . 3 > — >
Negyedévre . . . 1 > 50 >
Egy óra . . . — > 50 >
Egyes szám ára 8 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
(Nádasy-féle ház)
ová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó fölszó-
lalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP)

Megjelenik hetenként kétszer: **szerdán és szombaton.**

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.

hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendő.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek föl.

Egyes számok kaphatók:

Weidinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Köszl János (fő-tér), Hochrein József és fiai (Széchenyi-tér), Böhm Manó (fő-utca) papir- és könyvkereskedéseiben.

Kossuth beszélt.

Csak beszélgetett; hanem amikor ő látogatóival elcseveg, akkor ő tulajdonképpen nagyszabású beszédeket mond, sokkal nagyobb szabásúakat, sokkal ékeesebben szólókat, mint egy-némely nagyon sokszor szólásra jelentkező képviselőcske oda fön a képviselőházban. Amit pedig Kossuth beszél, azt hallania, olvasnia kell minden hazafinak, s azért lenyomatjuk a „Pesti Napló“ után egy-egy részét annak a beszélgetésnek, melyet Kossuth akkor folytatott, mikor Hock János orsz. gy. képviselő nála tisztelgett. Hock János ékes tollu pap képviselő, s a „Pesti Napló“-ban meghatóan írja le látogatását a mi remetéknél. Kossuth eleintén öregsége miatt panaszkodott, de aztán derültebb lett, bort hozatott föl és szivarral kínálta meg vendégét; ő maga cigarettát sodort magának, mert így játsza ki az orvosát. — mint ő mondja, — aki a pipázást eltiltotta, hát most cigarettázik. Aztán el kezdett beszélni.

— Hát hogy vannak ott? Nem a politikát értem, mert azzal én egyáltalán nem szeretek foglalkozni. Nem is értenék meg engem többé. Én egy összedült rom vagyok, egy élő husdarab, kiszakítva a mult testéből. A mai világban egy anakronizmus csupán. A gondviselés oly kötelességek teljesítését bízta az én gyenge erőmre, a melyeknek teljesen meg akarok felelni. Mert lássa öcsém, szerintem egy ember annyit ér, a mennyi eszményi tartalom él benne. Az embernek egy megtestesült elvnek kell lenni, a melylyel dicsőségesen emelkedik, vagy dicsőségesen bukik. Vagy hőse vagy vértanuja legyen. Az én végzetem idegen földön képviselni az én eszményemet s azt hiszem, becsülettel teljesítettem kötelességemet. Ha rövid idő múlva sirba roskadok, azt az eszményt oda is eltemetik velem s akkor az még nagyobb lesz talán. Talán meg se fér a sirba s egyszer majd csak előtör onnan. Nem szívesen beszélek erről a dolgról, de úgy látom, otthon sem igen értenek engem többé, mert azt még gyarló elmémvel meg tudom érteni, ha egy nép kifárad a küzdelemben s meg akar

nyugodni. Elfogadja tehát politikai opportunizmusból az adott helyzetet, mely őt részben leköti és megbénítja. Ily nagy áldozatokra talán néha a nemzeteknek is szüksége van. De hogy azután egy nép megkööttségét ne áldozatnak tekintse, hanem vívmánynak, a melylyel kérkedhetik, ezt már egyáltalán nem tudom megérteni. Ez már abdikáció, s ezt egy államnak sem szabad tenni.

Államot mondtam és nem nemzetet. Mert ebben öcsém nagy különbség van. A nemzetek születnek, az államok vannak. Minden kornak megvan a maga szelleme, a melyben karaktere kidomborodik s a mely politikai gondolkodásmódjának irányt ad. A középkorban a vallási eszme tömörítette a népeket nagy keresztény népcsaládokká, barátokká és ellenségekké. A vallási érzület később elvesztette tömörítő és konszolidáló erejét s helyébe lépett a mult század végén a nemzeti eszme, mely a nyelv és fajegység alapjaira helyezkedett. De ez az eszme is csak új keletű. Az állam eszméje azonban a történelmi emlékek és hagyományok kultuszán épül fel. Erőssége a mult, alapja a történelem. A mult történelméhez egy nemzetnek sem szabad hűtlennek lenni azért, mert ebben van egyesítve a két legnagyobb erő, a jog és az erkölcsi alap.

De hát idővel belátja azután az ember, hogy igazán nagygyá egy nemzetet csak a fiai akarata tehet. Mert nagy ember nincs a világon, ha nincs a háta mögött a nemzeti önérték és a nemzeti akarat. Én mindig csak nagyon gyenge és tehetetlen embernek tartottam magamat, akit nagygyá csak a nemzeti erő megnyilatkozása tett. Gyenge eszköz voltam a gondviselés kezében, aki hangot adtam a tömegben szunnyadó érzelmeknek és szabadság ösztönöknek. Ha én nem vagyok, lett volna helyettem más, talán nagyobb és hatalmasabb, akit a megérett események szintűgy toltak volna előre. De lett volna; mert ha a nemzet talpra nem áll, akkor a haladás szelleme átgázolt volna e megkésett nemzetben. Bennem csak a nemzet önérzete csucsosodott ki s most, midőn a hátam

mögött nem áll többé a közvélemény, ismét csak egy gyenge, tehetetlen ember lettem.

Csak egy példát hozok föl a legközelebbi mult történetéből. Mikor Olaszországban megtörtént az a nagy nemzeti mozgalom, mely a rómaiak történelmétől fogva páratlan e földön, hogy minden olasz tartományban, még a pápai államot sem kivéve, minden olasz, még a pápát sem kivéve, egy eszmétől égett és egy gondolatól lelkesült, az idegen jármot összetörni, és az állami egységet megalkotni; akkor nagygyá tudott lenni és nagy tudott maradni egész haláláig egy Garibaldi, mert háta mögött ott állott az igazi erő, a közvélemény. Ő volt személyesítője a tömegben megnyilatkozó öserőnek, a nemzeti akaratnak. Ha valaha e támaszát elvesztette volna, ő is csak oda roskadt volna vissza, a hol most én állok. Nem értenék meg őt se többé.

— Bocsásson meg kormányzó ur — szölt Hoek — de én azt hiszem, érzékenyen méltóztatik egy kissé megítélni a dolgokat. Nagy történelmi ismereteivel és lángelméjével látni kell azt a kormányzó urnak is, hogy a népek történelmében a visszaesésnek mindig vannak pillanatai, de ezeknek maradandó nyomot maguk után hátrahagyani nem szabad. A nemzetek haladása a szabadság utján nem lépés, hanem ugrás volt mindig. Egy ugrás után újra megpihen, hogy erőt összegyűjtve még hatalmasabbat ugorhassék. Kormányzó ur élete se lehet azért meddő és céltalan. A nemzet életét még egy emberkor kilenczven évével sem lehet megmérni. Ahhoz emberöltők kellene. A mit kormányzó ur nemzetével tett, az nagyon kevés halandónak adatott meg csak. Talpra állította; lelkébe oltotta a szabadság és a függetlenség ösztönét. Ez egy ember-életnek elég. Nagyobb eredményt elérni talán lehetetlen. Az a talpra állított nemzet idővel bizonyára a maga lábán is tud járni.

— Lehet, hogy igaza van. Éppen így beszélt egykor Elise Recluse hozzám, akivel Szciziliában találkoztam. Ennek az embernek a tudomány örökre lekötöztette marad, mert oly

A „Pécsi Figyelő“ tárczája.

Czélt tévesztve.

Diszes tavaszi pompában ragyog az örök természet, az Úr madarai kedélylyel csevegnek egymással, a fák lombjaikat növelik, a virágok bimbóznak; minden oly rendes, mint más években: épp úgy két föl a hasadó hajnal, mint máskor, épp oly biztos tudattal, hogy ismét el kell sötétülnie; a kelő természet épp oly kedvvel szivja magába a tavaszi fuvalmat, hogy magától ózondús illatot árasztson széjjel, mint ennek előtte, tudja, érzi, hogy azért két, növekszik, hogy elpusztuljon, semmivé legyen, — csak én érzek változást, én busulok a hasadó hajnalon.

Egyszer van tavasz az évben, egyszer a szivben szerelem; szerelem olyan, mely föláll dozni kész mindent, eladni képes istenét, aki alkotta, azért, azért az egyetlenségért, kit szive választott, kiért az a nyughatatlan véredény, az erek góczpontja hevül, sajog.

Mi rég látott vidék, mi szépen festesz családka tavaszi köntösödben: az élet derűsnek, a szerelem édesnek tűnik.

Kitekinték a nagy tágas rónaságra; a buja legelőkön marczona legények igyekeznek a

délceleg csikókat megtékezni; vig lányok haladnak hazafelé a nagy, tavaszi illatporos országúton; a város utcáin fürge lánykák haladnak, hódítani vágyó arslánok száguldanak végig. — Hogy én ezek közül egyet sem ismerem.

Ott megy egy kaczer asszonyka, — ah mi hasonlatosság, — egészen ő; de nem lehet, hisz huszonnégy év, teli reminisczenziákkal, száguldott el azóta fejünk fölött.

Az a barna arc, az a barna, dús hajzat, pajzánul csillogó fekete szem, a finom női vonás, a járása, testtartása.

Nem csalódom? tán tévedek, tán meggyengült szemem kápráztat s légi tüneményeket rajzol elém, — de nem . . .

És mégis mintha ő volna. Pedig ah, hova szaladt idők . . .

Amott egy szép ifju halad egy szöke szépség oldalánál. Mi kin, mi keserűség sajgathatja kebelét, nemes főnkölt érzelmekkel teli szivét?

Hogy senkit, de senkit sem ismerem, elhagyatva, elfeledve vagyok szülőföldemen, hol elhaltak azok, kik onnét elűztek, elkergettek.

Hol vannak azok, kik még az új világba is üldöztek, kinek képe még ott sem hagyott nyugton, ki huszonnégy hosszú kinos évet fűszerezett meg a fájdalom szerével?

Meghaltak ők is?

És némán, szótlánul tekintek végig a nagy rónaságon, a talmos vidéken, hol bölcsöm rin-

gott; hol magamba szivtam ifjui kéjjel a szerelem csábos, észbontó illatát; hol először érzem által a szakítás, a válás s a jövőbe pillantás rémképei fakasztotta kinokat, s forró könyvek peregnék le fájdalomtól fénytelené vált szememből.

Körütekintek s magam előtt látom a nagy ürességet, mely minden oldalról körülvesz. Az egyetlen, a vén cseléd sem a régi, a ház komor öre is megugat, s lejátszódik a nagy sorstragedia, mit soha nem mertem volna ily fekete színekkel megálmodni; keblem eltel az önvádak tömkelegével: mi másként tehettem volna mindent, — ha . . .

E kis szócska mi mindent fejez ki! Ha nem szeretem Sabint, ha engedek az okos szónak, ha feledni képes lettem volna.

De hol van Sabin, hol van kutforrása e szenvedéseknek?

Szolgám soh'se hallott Maray Sabinról.

És szemem tétova kíséri az oly hasonlatos kis asszonykát, azt a barna arczu, önhitt boldogságot sugárzó szemű alakot.

Fájdalmas gondolat suhan keresztül agyomon, — de mégsem, nem, ily sötét eszméket nem szabad kitalálnom; nem, nem, ő nem lehet Sabin gyermeke. Óh nem, a sors nem lehet ily kegyetlen, nem üldözhet oly irgalmatlanul.

És mégis.

*

remek kozmografikus munkát írt, amely párját ritkítja a világirodalomban. Szerzett is össze szép csomó pénzt érte. S mikor ez az ember gazdag lett, az a filantrópikus rögeszméje támadt, hogy ő a helyes munkafelosztás alapján boldogítani fogja erővel az emberiséget. Elment Amerikába, összevásárolt ott egy csomó földet s összeszedett egypár száz embert s beosztotta őket az ő háztartásának szociális kereteibe. Egyszóval fölállította az ideális falanszter rendszert. Megosztotta a munkát, a kenyeret, a függetlenséget, és a boldogságot munkatársaival, s mi lett a következménye. Az, hogy pár év múlva mezitláb futott el a birtokáról, mert az emberei a ruháit elvették, őt elkergették, a földeket pedig maguk között szépen fölosztották. Kénytelen volt belátni, hogy senkit sem lehet akarata ellen boldogítani.

Mikor azután újra találkozott velem, megkérdeztem tőle, még most is ragaszkodik-e a Fourier-féle falanszter elmélethez.

— Még jobban, mint ezelőtt, szónokolt nagy tüzzel. De ha még egyszer megkísérlem, okosabban tenném.

Erre én így válaszoltam.

Édes barátom. Ha az Isten nekem azt a két nagy tehetséget adná, hogy a legnagyobb elmét egyesíthetném magamban a legnagyobb hatalommal, s nemcsak vezethetném az egész emberiséget, hanem rendelkezhetném is vele, — s azt mondaná valaki, no most gyurd új társadalmi szerkezetté ezt a beteg világot s tedd boldoggá a szenvedő emberiséget, hát akkor én keresztbe tett kézzel azt mondanám a mohamedánokkal: Allah kérim, de én erre nem vállalkozom.

— Persze hogy nem — vágott közbe Recluse — mert ha ön ezt tudná tenni, akkor ön Isten volna.

— Hát hogyan vállalkozott akkor ön rá?

— Én csak mintát akartam nyújtani a késő századok részére, a melyek végre is ily szervezetben fognak boldogulni.

— És kitől várja ön ezt?

— Embertől nem, hanem az egész emberiségtől. Természetünknek kell ily irányban átváltozni. Ezt vagy Isten teheti, vagy a tömegben szunnyadó szabadságvágyának lassanként kifejlődő ösztöne.

Én akkor ezzel a csontos, hideg kezemmel megsimogatom szépen a tudósnak az arcát. Így feleltem:

— Azt Isten áldja meg ezért a vigasztaló szóért. Egy népet akarata ellenére egy ember csakugyan nem tud boldogítani. A mintát azonban előállíthatja. S amire nem volt képes egy ember, azt majd idővel elérheti a tömegben szunnyadó szabadságvágyának lassanként kifejlődő ösztöne. Még egyszer köszönöm a vigasztalást. Ez az én reményem is — és ez egyuttal az elégtételem.

Ne szomorítsa el olyan nagyou képviselő

— Az a lány feleséged soha sem lesz, nem engedem! — szakított félbe mogorva hangon atyám.

Ereimben megbizsment a vér. — „Miért?” — kérdék reá szegzett szemeim. Ő nem válaszolt, úgy tett, mintha nem értette volna el a néma jelbeszédet, s megindult nagy, dühös léptekkel mérvén föl-alá a szobát.

Én is dühös lettem.

Atyám állott velem szemben, kivel én, a fiu, mint egér az oroszlanál, birokban, — igen kicsinek, törpének tüntem föl magam előtt.

Különbén egy fejjel magasabb voltam mint atyám, s mégis úgy éreztem, mintha sokkal alacsonyabb lennék nála. A harag, mi keblében dühöngött, fönkölt alakban állítá magam elé.

És a szavakat oly becsmérő hanghordozással ejté ki, hogy vérig sérté szívemet, azt a szívet, mely teli volt szerelemmel, imádatlással a lány iránt, kivel egyesülesemet a könyörtelen végzet meg akarja akadályozni.

— S miért nem lesz az én feleségem Sabin? — kérdém szárazan.

— Micsoda Sabin?

— Hát Maray Sabin!

Atyám igen el volt keseredve.

— Nem vagyok köteles az okot megmondani. Elég, ha mondom, hogy nem, s megvan!

— Igen? Akkor Maray Sabin a feleségem lesz! feleségem lesz akkor, ha szeret engem, s ha azzá lenni akar!

urat egy öreg embernek a visszaemlékezése. A fiatalság a reménytől él, mi már csak az emlékekből. De az idő nem tudott úgy megviselni, hogy az én lelkem Janus arcának egyik felével ne mindig a jövő felé tekintsen.

Nos! mit szól a szardíniai borhoz? Igazán meglepett, mikor Láng Lajos statisztikájában olvastam, hogy Magyarország bortermelése még a teljesen filxera-mentes régi időkben is csak hat millió hektolitert tett ki, Olaszorszáé pedig harminczöt millió hektoliterre rugott. Nem akartam a szemeimnek hinni. Első pillanatban azt gondoltam, hogy tévedés van a dologban. De mikor később utána néztem, meggyőződtem, hogy Olaszország tényleg nyolczszor annyi bort termel, mint Magyarország. De hát nem csoda! Az olasz nép nagyon élelmes és minden talp alattnyi földjét kihasználja és értékesíti. A földjét megműveli gabona alá, körülülteti eperfákkal, hogy hasznot huzzasson a selyemtenyésztésből s a mellett még a fákat összeköti szőlővenyigével. Fölfuttatja a szőlőt kapura, kerítésre s ha bár nem mindegyikből terem is szardíniai bor, de a családjával él belőle. Ezt az élelmességet kellene az olaszoknak a magyarokkal megfeszíteni. De hiába, élelmessé az embert nem a véralkat teszi, hanem az élet kényszere.

A jelen politikai viszonyokra térve így szólt:

— Vekerle nagy talentum és határozott államférfiu egyéniség. Tartok tőle azonban, hogy a miniszterelnökség terheit a jelen nehéz politikai viszonyok között ő sem lesz képes sokáig elviselni. Egyházpolitikai téren határozott és világos programot adott s fölteszem róla, hogy nem az az ember, a ki elveit darabonként tördelné szét állása kedvéért. De sokszor a leg-határozottabb jellem sem erős a viszonyok nyomásával szemben. Mert kérem szívesen, furcsa portéka az a logika. Nem tűr az megalkuvást és kompromisszumokat s a ki egyszer annak a kerekére fölkapaszkodott, az nem oda megy, a hova akar, hanem a hova a kerék gurul. S bár én csak kivonatossan értesülök a lapokból egyről-másról, a miről a hugom esetleg referál és a mit reám nézve érdekes dolognak tart, de annyira mégis tájékozva vagyok, hogy a legmagasabb körök hangulata a kormány egyházpolitikai igéreteivel szemben nem nagyon biztató. Kérdés már, hogy a miniszterelnök képes-e és akar-e egyuttal e hangulattal szemben is helyén megállni. A politikus visszavonulása sohasem ugrás, hanem mindig csak csuszás lefelé a lejtőn s csak akkor veszi észre, hogy halad, mikor már nagy távolságok választják el kiindulási pontjától. Nem tudom, vajjon Wekerle képes-e megállni a lejtőn, vagy reá nézve is alkalmazható az a mondás, hogy van eset, mikor a logika valóságos veszedelem. Peddig kár lenne érte, mert mint reszortminiszter csakugyan szép eredményeket mutatott föl.

Hosszasabban beszélt ezután Hock a jelenlegi egyházpolitikai helyzetről s azon aggo-

dalmának adott kifejezést, hogy ha az egyházpolitikai reformok a kormányt megbuktatnák, valószínűleg konzervatív kabinet alakításával biznának meg az illetékes körök valakit.

— Magyarországnak haladni kell, mert sem társadalmilag sem politikailag nem érett még arra, hogy konzerváldjék. A haladásnak pedig mindig csak a liberáliszmus volt az útja. Hát mit akarnak Magyarországon konzerválni? tette hozzá mosolyogva az öreg. Én a magyar alkotmányt még mindig nem tartom teljesen bevégzett mesterműnek. Van még egy lyuk rajta. Pedig a lyukat csak úgy lehet konzerválni, hogy még nagyobbá lesz.

Elismeréssel nyilatkozott kiváltképen Apponyiról. Nagy tehetségnek és tiszta jellemnek tartja. A nagy styllü államférfiak közül való. Kiváltképen helyesli, hogy a pártvezérséget különválasztotta a pártelnökségtől. Ez a két földadat nem is homogén. Az egyik az értelmi erő tulsúlya, a melylyel inponálni kell, a másik egy erős kéz munkája, melylyel rendet kell tartani. A pártelnökség inkább a vezetés tehnikai munkája, a melybe a szellemet a vezér tehetségei öntik. Mert nemcsak az anyagi világban van meg a vonzás nagy törvénye, hanem a szellemi világban is a nagy és hatalmas leköti a kicsinyt. Ezért szerettem volna, ha a függetlenségi párton is a vezetés és az elnökség teendőit megosztják. Justh Gyulát kiváltképpen alkalmasnak hiszem a pártelnöki teendők vezetésére.

Elismeréssel emlékezett meg a magyar parlament egyes vezéralakjairól s a törvényhozás magas szellemi nivójáról.

Ugy látom azonban — folytatá — hogy nem minden osztály van egyenletesen képviselve.

— Azt hiszem, kormányzó úr, a parlament-be az ügyvédek szolálatják a legnagyobb kontingenst.

— Talán egy kissé sokan is vannak belőlük. Az igaz, hogy furcsa különbség van az egyes népek fölfogásában. Mi nyugoti népek nem tudjuk megérteni, hogy hogyan lehet igazságot szolgáltatni ügyvéd nélkül. A törökök pedig azt nem tudják fölfogni, hogyan lehet valakinek igazságot szolgáltatni ügyvéddel, a kinek az a mestersége, hogy még az igazságtalanságot is védelmezze.

Szólóink sorsa az országgyűlésen.

A földmivelésügyi budget tárgyalása folyik most a képviselőházban. Ennek folyamán szerdán Simonfay János a pécsváradi kerület képviselője szólalt föl a szőlők rekonstruálása érdekében. A közönség — mondta Simonfay — nem tudja, mitévő legyen, midőn szőlője elpusztult. Az állam föladata, hogy megmutassa sürgősen a helyes módot, melyen a közönség rekonstruálja szőlőjét. A közönség nem keresheti a helyes módot, arra csak az államnak vannak

— Gondolod?

— Igen!

— Úgy, hát te képes volnál az oltár elé állani vele, anyád, apád áldása nélkül?

— És te, — atyám, képes lennél ez áldást megvonni tőlem s Sabintól?

Eleinte mint vulkán akarta haragját rám viharozni, azonban, amint jobban megfontolá szavaim kétségbeejtő súlyos föltevését, megszelidülve szólt, bár küszködött még benne a szikrázó indulat:

— Kedves fiam, ne indulatoskodjál, én atyád vagyok, aki csakis fia boldogságát, üdvét akarom elérni; te fönkölt szellemű, magasztos szent tüzzel teli ifju vagy, szereted azt a leányt, kit pár év múlva nem tudnál minden utógondolat nélkül kebledre ölelni, ő nem méltó szerelmedre.

— De kedves atyám, miből gyanítod azt, hogy egykor nem szeretném úgy, mint ma imádom?

— Nem mondtam eddig, mert nem akartam, hogy kebled undorral teljék el a leány iránt!

Hideg borzadály futotta keresztül idegzetemet; magam előtt látám Sabint, az ő szent tisztaságával, üde modorával.

— De kérlek, mond meg.

— Jó! — válaszolt apám szilárd hangon. — Sabin nem atyja gyermeke.

Mosoly, önelégült mosoly jelent meg ajkaimon, hogy az első roham ily balul sült el; azonban atyám, ki sejté, hogy tudom, mit akart kifejezni, nem tartá szükségesnek a magyarázatot, folytatá:

— Atyja, magam sem tudom, ki volt, mondják, hogy egy nős férfi; mondják azt is, hogy az istent fölszentelt ujjakkal szolgáló, az örök tisztaságot esküvel fogadott halandó lenne. Azonban az mind nem bizonyos. Elég az hozzá, hogy Marayval való frigykötése utáni négy rövidke hó múlva megszületett — Sabin. A férj, ki a játékról, mit vele üztek, mit sem tudott, válni készült; azonban az apa békítette ki a házas feleket. Nos, megmaradtak férj- és feleségnek, Sabin pedig viseli a Maray nevet.

Megfagyott ereimben a vér. — Tehát Sabin fattyu? Azonban sokkal jobban szerettem őt, semhogy e fölfedezés megingatta volna azt, s kérdém:

— De mi büne van a dologban Sabinnak?

— Az alma nem esik messze a fától!

Ez sokkal erősebb volt, semhogy elviselhettem volna, s odakiáltam dühös hangon:

— És Sabin a feleségem lesz!

— Úgy még ma kimégysz a házból!

És én kimentem. Van hivatalom, ma még gyenge fizetés, azonban . . .

Még aznap elmentem Marayhoz, ott röviden előadtam az atyámmal való szakításomat, — s megkértem az ő kezét.

megfelelő eszközei. A kormánynak kötelessége lett volna kísérleti állomásokat állítani minden szőlőtermő vidéken s arról is kellett volna gondoskodnia, hogy a szőlőtermelő községek állítsanak föl ilyen kísérleti állomásokat s ott amerikai szőlővesszőket termeljenek. Erre nézve Simonfay határozati javaslatot is nyújtott be, mely így szól:

A filloxera rovar pusztítása által okozott országos veszteség mielőbbi megszüntetése és a megsemmisült szőlőtermelésünk lehető gyors rekonstruálása első sorban az állam feladatát és érdekét képezvén, ennek lehetővé tétele végett utasítja a képviselőház a földmívelési minisztert:

1. hogy a filloxera által kipusztított területeknek az ezen területeken tenyésztésre alkalmas fajú amerikai szőlővesszőkkel leendő sikeres és mielőbbi beültetése céljából még ez évben minden jelentékenyebb szőlővidéken a célzottnak és a szükségnek teljesen megfelelő számban országos kísérleti és vesszőtelepeket létesítsen s egyuttal gondoskodjék, hogy ezen telepeken a vidék szőlőbirtokosai, a községbeli lakosok időnkint az amerikai szőlővesszők termelési művelete és oltása iránt alapos és gyakorlati oktatásban részesülhessenek;

2. hogy ezzel egyidejűleg az illető vármegyék törvényhatósága útján azonnal és erélyesen intézkedjék, hogy minden községben a filloxera által kipusztított és újból beültetendő terület nagyságának megfelelő községi, amerikai szőlővessző-termelési telep állíttassék föl, lássa el ezeket ingyen a talajnak megfelelő és a termelésre alkalmas fajú amerikai szőlővesszőkkel kellő időben és elegendő mennyiségben;

3. hogy a képviselőházhoz terjesztendő évi jelentésében mutassa ki vidékenként és községenként:

a) hány holdat tesz ki a filloxera által kipusztított szőlőterület?

b) mi volt ezen területnek összes állami adója?

c) mennyi iratott ezen adóból le a megelőző év végéig?

d) hány holdra tehető az amerikai szőlőművelésre alkalmas terület? és ezek közül hány hold területet ültetett be újra és mily fajú amerikai szőlővesszőkkel?

Mindez műveletekhez szükséges költséget a képviselőház a miniszternek külön hitelkép rendelkezésre bocsátja, tartozván ezekről utólagos jóváhagyás végett a képviselőháznak elszámolni, jövőre pedig utasítja a minisztert, hogy ezen, a tapasztalat által igazolt és szükségesnek mutatkozó többletet költségvetésébe az illető tételnél vegye, illetőleg állítsa be.

Vajay István szintén szót emelt ebben az ügyben, s igen helyesen arra kérte a minisztert, hogy küldje ki közegeit a borvidékekre, állapítsák meg, melyik vidék talajába milyen szőlőfaj való, aztán az eredményt népszerű könyvecskében irassa meg a miniszter, hogy a nép könnyű szerrel tájékozódhassék.

Bethlen András földmívelési miniszter a Simonfay határozati javaslatára megjegyezte, hogy az állam nem tehet többet, minthogy az elméleti tanulmányokat megtétesse, ezekről az érdekelteket kellő módon fölvilágosítsa és ott, a hol kezdeményezőleg, vagy buzdítólag szükség hatni, ezen módokon hasson. De az, hogy az állam maga köztelepek fölállítását által ingyen vagy hitelnnyújtása által direktve vegye kezébe a regenerációt, azt más országokban sehol meg sem kísérelték. (Ellenmondás balfelel.) Informáltatta magát az osztrák törvényre s annak hatására vonatkozólag. Ezen törvény kimondja azt, hogy olyan helyen, hol az nagyon indokolt, és hol a tartomány is bizonyos hozzájárulással támogatja, az állam is ugyanannyival hozzájárul a költségekhez. A tavalyi évben Ausztria 30.000 frtot költött ily célokra. Ha csak ily összegnek célszerű hováfordításáról van szó, ilyennel mindenestre szolgálunk. A beadott határozati javaslat végrehajtása, tekintettel arra, hogy 400.000 hold nagyrészt hegyi terület pusztult el, ennek beültetése 3—400 millió frtba kerülne. Ennél helyesebb az a mód, ha a kormány a magántevékenységet igyekszik serkenteni és segíyezni. A közcélú telepek száma, mely ezelőtt három évvel cirka 80, 90 volt, ma már eléri a 700 at. Ez, ha nem is minden a tönkre ment 4000 községgel szemben, mégis jelentékeny szám. E közcélú telepek, valamint minden község, mely ilyet létesíteni akar, számíthatnak arra, hogy ingyen szőlővesszőt kapnak. Ezen telepeket szabályrendeleti alapon álló érdekeltségi szövetkezetek tartják fenn, a melyek a szabályrendelet értelmében azután bizonyos sorrend szerint tagjaiknak, tehát a község lakosainak ingyen, vagy igen olcsó áron adnak vesszőt. Ez azon gyakorlati mód, mely által a kellő kvantum termeltek, oly arányokban, minőkre az állam semmiesetre sem volna képes. Ez a kormány eljárása Simonfay határozati javaslatával szemben, s melyet a miniszter mellőzni kér.

A függetlenségi párt válaszfőirati javaslata az egyházipolitikai kérdésben. Az országgyűlési függetlenségi párt február 28-án Eötvös Károly elnökle alatt tartott ülésén tárgyalás alá vette a vallás- és közoktatásügyi minisztérium költségvetését. Kiss Albert adta elő az egyházipolitikai részt s indítványozta:

1. mondja ki az értekezlet, hogy ezen tárgyban újabb határozat hozatala nem szükséges, hanem ragaszkodik azon állásponthoz, a melyet a párt 1892-iki válaszfőirati javaslatában akként formulázott: „főlégeddel együtt mi is forrón óhajtuk, hogy az egyház és az állam magasztos hivatásait kölcsönös érdekeik s jogkörük megóvása mellett békésen és összhangban teljesítsék, de ez csak úgy történhetik, ha egymás érdekeit és jogkörét kölcsönösen tisztelik. Lehetetlen helyeselnünk bármely oly mozgalmat, mely az államok fennhatóságát s a

minden körülmény közt hiven végrehajtandó törvény uralmát kétségbe vonni törekszik s elvárjuk a kormánytól, hogy úgy ezen, mint minden egyéb oly kérdésben, mely a felekezetek egyenjoguságát, a családok belső békeségét s a polgárok jogait érinti, javaslatainak előterjesztésében s a törvény végrehajtásában egyedül az állam közérdeke s az igazság által engedi magát vezéreltetni és semmi oldalról jövő illetéktelen beavatkozásnak tért nem enged. Szükségesnek tartjuk a vallásszabadságnak törvényben leendő kimondását, a házassági jognak a kötelező polgári házasságra alapítását s ezekkel kapcsolatban minden felekezet közt úgy a házasságra, mint az áttérésre, valamint az egyháznak és hitközségek szervezésére és kormányzására nézve a teljes egyenjoguság megállapítását s a felekezetek önkormányzati jogának biztosítását.“

II-szor, a párt főlszóló tagjai sürgessék a kormány által megígért törvényjavaslatok minél előbb való betérjesztését, hogy a felekezetek közt megzavart béke minél előbb helyreálljon.

A párt Vajay kivételével elfogadta e javaslatot.

A milleniumi kiállítás.

Lukács Béla kereskedelmi miniszter, az ezredéves kiállítás országos bizottságának elnöke a következő fölhívás közlésére kérte föl a magyarországi összes lapok szerkesztőseit: Fölhívás a közönséghez!

A magyar állam megalapításának ezredik évfordulóját készűl megünnepelni a nemzet.

Hazánk törvényhozása elhatározta, hogy az ezredéves ünnepélyek keretében országos kiállítás tartassék.

Ő cs. és apostoli királyi Felsege, legkegyelmesebb Urunk és Királyunk ezen kiállítás védnökségét elfogadni kegyeskedett.

A törvény e kiállításnak 1896-ban, Budapesten, az illetékes miniszterek és egyéb szakörök közreműködésével leendő rendezését reám ruházta.

Kettős célja lesz ezen kiállításnak.

Első sorban emlékeztetni a nemzetet az ezredéves mult eseményeire és alkotásaira és megmutatni a külföldnek is, hogy a magyar nemzet hasznos tagja volt az európai népesáldádnak a haladás együttes munkájában.

Második feladata a kiállításnak az lesz, hogy megismerjük a magyar államot alkotó összes erőket; megismertessük önmagunkkal és az idegenekkel a szellemi, anyagi és erkölcsi téren való munkálkodásnak összes vívmányait.

Fölhívom az ország minden polgárát, hogy ezen feladatban a kormányt hazafiai lelkesedéssel támogassa és hozzájáruljon a nagy nemzeti mű sikeréhez.

Része fog jutni az ország minden polgárának a munkában, valamint része lesz a sikerben is.

Czélem huszonnégy év alatt sem értem el.

Eljött a nyár, el a tél, a farsang.

Sabinról megtudtam egyetmást. A városi pénztárnok boldog felesége, — s leányának egy fiatal fiskálist kapott férjül.

Vadul ropták a csárdást az ifjak s a habos ruhás lánykák a kaszinó nagytermében, melyről a k k o r még nem is álmodtunk.

A cigányok sem a régié, a tánczosok sem azok.

Az akkori tánczosnők, könnyed lánykák, most a terem szélein ülnek, garde dame ok, bizonyára nem gondolva oly élénk színekkel a multra, abba az elszakított multba, melyben én most a zene hangjainál merengek.

S mialatt az ifjak mulatnak, vigadnak, mig a régi Sabin boldogan sugároz még mulató menyecske lányára, addig én hallani vélem azon keringő refrainjét, mit utolsó mulatságunkon húztak a cigányok, s szívem úgy eltelt a fájdalommal, miként egy húszéves boldogtalan szerelmesé, szemeim könnyekkel telnek meg; emlékezetem visszazárguld a multba, abba a multba, melyet én boldogan élhettem volna keresztül, ha . . .

Szeretnék megifjodni, ropni a csárdást, hullámozni a keringőt, élni újból, élni boldogságnak, szerelemnek, édennek.

C s ó k a G y ő z ő.

Nem volt elég, amit szenvedtem eddig, nem; újabb csapások értek.

Marayné csak azon esetben adhatja nekem „élte csillagát,“ ha biztosítom, hogy mostoha anyám hajlandó nekem hagyni a birtok felét.

— Önnek mi je sincs, atyja koldus volt, midőn másodszer nősült, gazdagon. A fiatal özvegynek van egy gyermeke, arra marad különben az egész vagyon, fizetéséből pedig nem igen lehet megélni úgy, ahogy Sabin s ön is szokva van.

Ez több volt a soknál. Nem térdeltem le sem Marayné, sem Sabin előtt, hogy megcsókoljam azokat az ujjakat, melyeket magaménak véltem. Sokkal több volt bennem az atyám véreből, abból a büszke vérből, mely minden hatalommal szembe száll; de fejét, azt a büszke főt nem hajtja meg soha.

„A gárda meghal, de nem adja meg magát!“

Tüzet szikráztak szemeim, a mamácska megijedt, hogy kárt akarok magamban tenni.

— Kedves barátom, — szolt — legyen türelemmel, tán még minden jóra fordulhat —

Elkábultam. — „Még minden jóra fordulhat?“

— Tehát remélhetek? — dadogám.

— Igen!

Féltősen hagytam el a házat. — Ősz, sivar ősz volt, a fák hullatták lombjaikat, a szél élesen fújt arczomba, magamhoz tértem.

Átláttam a helyzetet a maga sivárságában, a maga változhatatlanságában, nem akartam öngyilkos lenni. Nem. Boszut állni akartam Sabinon. S a boszu? „Feledni őt.“

Aztán ott hagytam a kedves vidéket, ott a drága hazát, s kéjjel szivtam kitégult tudómba az új világ tiszta, fertőzetlen levegőjét. Sabin emlékezte oda is üldözött.

Hányszor bántam meg, hogy abban a komor, fellegteli napon utoljára léptem ki abból a házból, mely toronyszerű tetejével egy angyalt takart el, Sabin.

Ott az új világban, messze tengereken túl, a forró égöv alatt, hol ősz, olyat, milyen ama nevezetes napon volt, nem ismernek, hol a sziv hevesebben dobog; hol a szerelem tüze; hol az apák gyöngédebb szivüek; hol az anya bűnét megbocsátják a lányának: ott jobban, sokkal jobban szerettem Sabin, sokkal inkább el volt telve szívem a világfájdalom nedűjével, avval a nedűvel, mely éles késként vág az élet fáján.

Czéltalanul mentem, nem küzdtem más egyébért, mint a létért, a mindennapi kenyérért s az ideálokért.

Visszatértem. Vissza, hol születtem, vissza, hol ringatott anyám.

Huszonnégy év, teli szenvedéssel és fájdalommal, toporzékolt el fölöttem, rám ontva, viharozva dühét.

A kiállítás sikere által növekedni fog hazánk tekintélye és fokozott lelkes bizalommal fogunk haladni a nemzeti megerősödés nagy munkájában.

A kiállítás programja felöleli a nemzeti munka minden nyilvánulását; tervezete megadja a kereteket mindazok számára, a kiknek ősei, vagy a kik maguk bármely téren tevékenykedtek.

A törvényhatóságok, a városok és a családok, melyekhez történelmi emlékek fűződnek, állítsák ki az okmányokat, műtárgyakat, ereklyéket, melyek nagy események, virágzásai korszakok emlékét kelthetik fel; melyek jellemzik állami szervezetünk, ősi alkotmányunk és önkormányzati életünk fejlődésének menetét, a magánéletnek egyre gyarapodott igényeit és a nemzeti erő egyéb megnyilatkozásait.

Az egyházak mutassák be működésük és tevékenységük tanujait, történelmi emlékeiket melyekre kegyelettel tekint a nemzet és a művészet remekait, melyeknek megalkotása, gyűjtése és megőrzése az ő érdemük.

A tudósok, a művészek, az írók, a tanfériak, szóval a nemzet szellemi fejlődésének összes tényezői mutassák be az eszközöket, melyekkel egy évezreden át a felvilágosodást és a nemes izlést terjesztették, s a nemzet erkölcsait megnevelni igyekeztek.

Mutassuk be, hogy Európa éléstárának földjét hogyan munkáltuk a multban, mint haladtunk mindig a korral és miképpen érvényesítjük ma a tudomány vívmányait, hogy a nemzeti termelést fokozzuk.

Tér jut a hazai ipar összes tényezőinek, melyek a multban nem egyszer versenyeztek a nyugot legkitünőbb szaktársaival.

Tárják fel szorgalmuk és ügyességük műveit. Az elmúlt századok mestereinek remekait a napról-napra izmosodó és gyarapodó modern gyári ipar termékeit állítsuk sorba, hogy tanúságot tegyenek a magyar munka, a magyar vállalkozó szellem erejéről és versenyképességéről.

A kormány gondoskodni fog, hogy a nemzeti munka méltó keretben legyen bemutatva, hogy a kiállítók erkölcsi sikerét előmozdítsa.

Tárja ki mindenki szorgalma, izlése, leleményessége eredményeit.

Lépünk mindnyájan sorompóba, a kik dolgozunk észszel, kézzel vagy géppel, egyért — a hazáért!

Am lássa a mai nemzedék, miket teremtettek az apák az uttörés sulyos viszonyai között; ám érezzük át, hogy az ősök veritéke árán megtört sima uton milyen feladatok hárulnak reánk és a jövő nemzedékekre!

Nagy, ritka családi ünnep lesz az, melyet még nem sok nemzet ültetett meg.

Gyűljön a nemzet oda a felséges uralkodó köré, a ki hazánkat oly atyai gondnal és bölcseséggel vezette az áldásos béke utjain, a haladásnak magaslatára és a ki — egy dicső ezredéves mult hű letéteményese — oda vezeti a magyar népet egy szebb évezred küszöbére!

Budapest, 1893. február havában.

Lukács Béla s. k.,
kereskedelmügyi m. kir. miniszter.

HIREK.

Mohácson nincs árvíz.

(Mohács, márczius 3. d. u. 5 óra 30 perc. A Pécsi Figyelő eredeti távirata.)

Árvízveszélytől tartani nem lehet; ha csak újabb, nagyobb mérvű áradás fölülről nem jön; a Duna apadásban van. Vizállás 627 centiméter. A főszolgabíró a nyulógátákat csendőri segédlet mellett mindenütt elkészítette, minden szükséges intézkedést is megtett, hogy Mohácsra az árvíz be ne törhessen, Budapestről már teherhajók is érkeznek, amiből azt lehet következtetni, hogy fönt is apad a Duna.

— (Márczius 15-ödike.) Tudomásunk szerint eddig három testület tervez ünnepélyeséget márczius 15-ödikére. A jogakadémia polgársága, mely kezdője volt ez ünnep rendszeres és nyilvános megülésének, az idén is készül a nevezetes évfordulóra. Mint értesülünk a polgári kaszinó kebelében is indult meg mozgalom a márczius 15-ödikének megün-

nepelése iránt. Ez a derekasan megerősödött egyesület, mely most is nagyon népszerűvé tudta tenni társas estélyeit, bizonyára a nagy nemzeti ünnepet is méltóan tudná megülni. Az egyesület választmánya a napokban határoz ebben az ügyben. A keresztény polgári társasok is minden évben megüli a maga körében márczius idusát, s ezuttal is délelőtt misét hallgat, este pedig társas vacsorát rendez.

— (Mozgalmak magyar istentisztelet iránt.) Az olasz plébániához tartozó Belvárd községben a r. kath. hívek hajdanta kizárólag horvát ajkuak voltak. Idővel a magyarok annyira elszaporodtak, hogy magyar Isten-tiszteletért folyamodtak. A püspök a kérelmet megokoltatáta, ezt engedélyezte és kimondotta, hogy minden negyedik vasárnapon magyar legyen az Istentisztelet. A horvát ajkuak azonban ezt nem akarják engedni, miért is a magyarok újból folyamodtak, hogy a határozatot az esperes és főbíró hajtsák végre. Ugyanazon plébániához tartozó Birján községben lakó magyarok, kik máris feles számban vannak, ugyancsak magyar Istentiszteletért folyamodtak. Nem volt eddigéé eset reá, hogy ott magyarul hirdették volna az Ur igéjét. Kivételt a mostan oda rendelt Neumayer Dezső káplán tesz. Midőn figyelmeztették, hogy itt horvát az Istentisztelet, azt felelte: „Én a templomban a magyaroknak is hirdetem az igét, ott nekem nem parancsol senki, miképpen beszélek.“ Helyes az eljárás. Ily úton haladjon a fiatal papság, terjeszse a magyar szót, az öregek már elfáradtak a küzdelemben. Szerintünk nem is kellene a magyar Istentiszteletre külön engedély. Mihelyt egy községben a magyar elem elszaporodik, annak is kell anyanyelvén hitoktatást adni, hisz a magyar ember buzáját, lélekpénzét és borát is elfogadják a plébános urak. Nem volt eset reá, hogy visszautasították volna. Nálunk Pécsen is ideje volna már, hogy a horvát szó elmaradna a templomból, hisz épp 25 esztendeje, hogy a horvát nyelv kipusztult az iskolákból.

— (Hozzászólás a külvárosi tanítók mozgalmához.) Több oldalról vett értesítés szerint mondhatjuk hogy általános helyesléssel fogadta a nagy közönség a külvárosi tanítók érdekében irt cikkeinket. A folyamodók egy pontban azonban mégis más álláspontot foglaltak volna el s a kérvény ezen pontjára lapunknak egy oly olvasója figyelmeztetett bennünket, a ki évek előtt több ízben föl szólalt lapunkban a tanítói fizetések tárgyában. Egyrészt tehát ezért, de másrészt s főleg azért adunk itt helyet e föl szólalásnak, mert magunk is teljes mértékben helyeseljük azon föl fogást, hogy a segéd tanítók, illetve s tanítónők ne öt évi sikeres működés után — mint a kérvényben e pontnál az említve van — hanem 2 legfőbb 3 évi szolgálat után végleges s rendszeres állásukban. Ez oly méltányos és teljesen elfogadható kérelem, melyhez szó sem férhet, éppen ezért föl s legesnek tartjuk, hogy volt munkatársunknak e megkereső sorait részletes indokolással kísérvük, azért minden további kommentár nélkül, itt közöljük szó és betű szerint a nevezett tanítónak ez ügyben hozzánk intézett sorait. Ime a levél: Tekintetes szerkesztőség. Vonatkozással a pécsi külvárosi tanítónak fizetés egyenlősítési mozgalmára, legyen szabad a folyamodvány egy részére megjegyzést tennem. Ugyanis a kérvény azon pontjára vonatkozólag, melyben a segéd tanítókat és s. tanítókat csak öt év után kívánják rendszeresíteni, az az egyéni véleményem, hogy az ügyre sokkal üdvösebb és méltányosabb volna, ha két esetleg három év után lennének a segédek rendes tanítók, (illetőleg tanítónővé), mely értelmű véleménynek, ha az bölcs belátásával nem ellenkezik, becses lapjában kifejezést adni sziveskednék. Megjegyzem még, hogy e nézetemet közöltem belvárosi tagtársaimmal is, kik méltányossági szempontból a kérvénynek illetően módosítását helyesléssel fogadták. Alkalmatlankodásomért bocsánatot kérve, vagyok

kitünő tisztelettel, Pécsen, 1893. márczius 3-án, Sirisaka Andor, belv. közs. tanító.

— (Kitüntető elismerés.) Schneider István fölgyelző igazgató, e városnak 31 év óta buzgó tevékenységéről ismert egyik tanfériá, kitüntető elismerésnek lett részese: a „Magyar paedagogiai társaság“ őt, szerzett érdemeire való tekintettel zárt, ülésben rendes tagjává választotta. Az országos tanügy terén kifejtett munkásságnak fényesen tanuskodó bizonyítéka az a méltánylás, mely e nagy czélok megvalósítását maga elé tűzött társaság a derék tanfériu iránt tanusított. Kívánjuk, hogy ez újabb kiválóan megtisztelő elismerés fokozza az országosan elismert jeles tanfériuban a munkakedvet, merítsen ebből újabb erőt, mire az elvekért való küzdelemben oly nagy szükség van.

— (Nyugalomba vonult) Nehrebeky Károly pécsi m. k. honvéd kezelőtiszt I. oszt. százados 39 évi buzgó fáradozás után. Tisztársainak osztatlan, elismerő szeretete kíséri a munkában kimerült, derék bajtársat a jól megérdemelt nyugalomba.

(Városi bizottsági tagok választása.) A törvény szerinti márczius 20-án a választott bizottsági tagok fele kilép s helyükbe a közgyűlés határozata értelmében márczius 19-én választanak az összes kerületek. Kilépnek a következők: az I. kerületben: Göbel Kálmán, Horváth Géza, Jobst László dr., Ott Márton és Schmelcz Ferenc; a II. kerületben: Bolgár Kálmán, Pilch Antal, Pintér József, Rath Mátyás, Szuszits Antal, Schneider István és Záray Károly dr.; a III. kerületben: Beck Márton, Blauhorn Antal, Bubregh Antal, Daempf Sándor dr., Hillebrandt Ferenc, Kelemen Mihály dr., Lauber Rezső, Szeredy József dr. és Troll Ferenc; a IV. kerületben: Bubregh János, Járányi István, Kiss József és Ruepprecht Nándor; az V. kerületben: Buzády János, Jozipovits Nándor és Károly Mátyás.

— (A koronák.) Az osztrák és a magyar ezüst koronások veretése nagyban folyik és márczius végeig kivernek annyi millió ezüst koronát, hogy mintegy 30 millió forintnak egyidejűleg történő bevonása mellett a koronákat forgalomba lehetne hozni. Az új értéknek az egységeit azonban nem lehet előbb forgalomba hozni, míg a hasonló nagyságú negyedforintosok a forgalomból kivonva nincsenek. Az osztrák parlamentben pedig az erre vonatkozó törvényjavaslat még mindig nem lévén letárgyalva, szükségesnek mutatkozik a negyedforintosoknak bevonására kitűzött határidőnek legalább egy hónappal való meghosszabbítása, úgy hogy az ezüst koronák előbb mint május elején nem kerülhetnek forgalomba. A koronaérték érmeinek pénztári kezelése tárgyában Wekerle pénzügyminiszter a m. kir. állami számvevőszékkel tárgyalásokat folytatott és az e tekintetben létrejött megállapodás alapján rendeletet bocsátott ki. A rendelet első szakasza megállapítja, hogy az új érme forgalombahozataluk után minden fizetésnél, mely osztrák értékben teljesítendő, elfogadandók és kiadandók. A közpénztárak az érmeiket fizetesképpen elfogadni tartoznak tekintet nélkül a törvényes sulyra és a forgalmi sulyra, ha az érme nem másképen mint a közönséges forgalom folytán fogyott meg sulyában, ellenben átlukasztott, megnyírbált érmeiket fizetesképpen el nem fogadandók. Az arany értékű érme a közpénztárak által azonnal osztályozandók. Az el nem fogadható érmeiket a közönségtől bevonják és azokért a belső értéket megtérítik.

— (Dalestély.) A „Pécsi Dalkoszu“ márczius hó 9-én a „Hétfejedelemhez“ címzett Dollinger-féle vendéglő helyiségeiben pártoló tagjai részére táncszal egybekötött dalestélyt rendez. Műsor: 1. „Utolsó hűség“ férfikar, Storch A. M.-től. 2. „Három eredeti magyar népdal“ férfikar, Lányi Ernőtől. 3. Közívánatra: föllépte a világhírű „nagyidai vándorzenekarnak“, mely „A jövő század zenéje“ vagy „Hangok a más világból“ című cantatet adja elő. 4. „Mirthus virág“ keringő férfikarra, Strausz-tól. Kezdeté pont 8 órakor.

— (Az új sörgyár alapkövének letétele.) Nem jelentéktelen aktus ment végbe szerdán délután az üzögi vasutállomás közelében a vasutvonalról nyugotra eső térségen, vagy öt ölnyi mélységben. Scholz Antal új sörgyárának alapkövét tették ott le nagy számmal meghívottak jelenlétében. Régotha folytak a tervezgetések e nagy arányokban építendő ipartelep

létesítése tárgyában s ma már a kész tervek szerint annyira előrehaladtak az előmunkálatok, hogy a hatalmas sörfőzőépületnek első követ helyezhették el a fundamentum mélyében. Nagy kiterjedésű területet ölel föl ez a most készülő ipartelep, s arányaival túlszárnyalja a ma főnálló két helyi sörgyárat. Az évente nagyobbodó sörfogyasztás tette szükségessé ennek a sok alapos előtanulmány után jól tervezett sörgyárnak létesítését. A helyi sörgyárak, melyek pedig nagyság és versenyképesség dolgában az ország vidéki pontjain létező hasonló ipartelepek közt is az elsők között vannak, a legmegfeszítettebb munka mellett sem voltak képesek több éven át a fogyasztásnak s a keresletnek megfelelő mennyiséget előállítani, úgyannyira, hogy idegenbe kelle fordulniok maguknak is, csak hogy fogyasztóikat kielégíthessék. Ily körülmények között — már csak azért is, hogy az évente idegenbe vándorló pénz helyben maradjon — elkerülhetetlen volt egy harmadik sörfőzőtelep előállítása. S mint jó patrioták, csak örülünk annak, hogy nem idegen tőkepenzes vagy részvénytársaság sietett e szükségnek eleget tenni, hogy az itt szerzett vagyont elhordja innen, hanem hogy pécsi vállalkozó vetette meg alapját e bizonyára viruló jövővel bíró ipartelepnek. A szerdán letett alapkövet, melyben egy okiratot és különféle pénzeket helyeztek el, Schlauch Imre, a terv készítője és építési vállalkozó helyezte el, aztán a meghívott vendégek éljenzése közt a sörgyár tulajdonosa, Scholz Antal és neje, három-három kalapácsütéssel jelezték, hogy a gyár alapkövét letették. Az ünnepélyes aktus után a társaság a házigazda szőlő-villájában vidám lakomához látott, melyen késő éjjelig ittak a létesülő gyár sikeres működéséért s a tulajdonos és családja egészségeért. Itt megemlítjük, hogy a gyár és a mellé emelendő lakóépület a nyár derekára fölépül. Scholz a sörgyár mellé nagy népkertet is létesít, hatalmas fűdött csarnokkal, ezen kívül apróbb kioszkokat állít kiránduló társaságok részére.

— **(Amerikai vesszők elárúsítása.)** A város gazdasági tanácsnoka a következő sorok közlésére kérte föl lapunkat: Pécs szab. kir. város amerikai szőlőtelepéről még a múlt évben megrendelt s a még ez idő szerint rendelkezésre álló sima és gyökeres vesszők márczius hóban a budai külvárosi temető őrházában minden szombaton délelőtt 8—12-ig és délután 3—5 óráig eladatnak. Akik tehát még nem szereztek be a szükséges vesszőket, azoknak most alkalmat ad a város hatósága, hogy azt a még fennmaradt vessző készletből pótolhassák. A sima vesszők ára ezrenként 11 frt, a gyökeres vesszőké 16 frt.

— **(Munka-leszámolás a Frigyes laktanyában.)** A Frigyes kaszánya épülése alkalmával kiküldött építkezési ellenőrző bizottság ma délelőtt fél 9 órakor a hely színén a köműves-, ács-, asztalos-, mázolás- és szobafestőmunkák leszámolása végett ülést tart.

— **(Adóvallási határidő.)** A III. osztályu kereset-adó bevallására szolgáló vallo-mási íveket már e hó 3-adjikáig be kellett nyújtani a városi pénztárhivatalban. Akik ezt elmulasztották, még e hó 11 edikéig tehetik, azon túl már hivatalból állapítják meg a mulasztók adóját.

— **(Megindul a hajózás.)** A mohács-pécsi vasut forgalmi főnöksége arról értesíti lapunkat, hogy a dunai-gőzhajós társaság f. évi márczius hó 2-ától kezdve a teher áru fölvételt a Duna, Tisza, Dráva és Száva folyók összes állomásain az egymás közötti forgalmat megnyitja. Az áru fölvételtől, tekintettel a magas vizállásra, egyelőre Tétény, Ercsi, Szalk, Apos-tag, Harta, Ordas és Dombori állomások még ki vannak zárva. Közli továbbá, hogy a zimony-belgrád-pancsovai helyi menetek f. hó 2 dikán kezdődnek meg.

— **(Az iparos-inasok kiállítása.)** Schmelzer Ferencz ipartestületi elnök arról értesíti lapunkat s ennek révén az iparosokat, hogy az iparosinasok munka- és rajzkiállítása, melyre úgy az inasokat, mint az iparogazdákat a törvény kötelezi, ezuttal is a husvétii ünnepek alatt lesz a belvárosi népiszkolában. Figyelmezteti ennél fogva a mestereket, hogy a kik két éves inasait a kiállítástól visszatartják, azokat borsággal fogják megfenyíteni. Arról, hogy az inas a kiállítandó tárgyat maga készíti e, az ipartestületi előjáróság megbizottai által, a mű-

helyek látogatása utján fog meggyőződést szerzeni.

— **(Csalás ócska ruhákkal.)** Valami Schulz Lipót nevű 19 éves csavargó suhanc azzal tengette életét, hogy egyes házakban ócska ruhák eladására ajánkozott; az átvett ruhákért bevett pénzeket azonban soha sem vitte el a tulajdonosoknak, hanem megtartotta magának. A minap rajtavesztett; mert egy helyen az átadott ruhák őrzetére a házi cselédet is odarendelték melléje, s mikor ökelme egy kettős bejárati háznál meg akart szökni a ruhákkal, a cseléd lármát csapott s a rendőrséggel befogatta Schulz Lipótkát. A közönség jól teszi, ha ilyen ócska ruhákban dolgozó vállalkozóknak nem ad, csak készpénz lefizetése mellett, ócska ruhákat eladás végett; de még jobban teszi, ha azt a pár viselt ruhát, amiért úgyis csak egy-két krajczárt kap, inkább odaadja a szegény iskolásgyermekeknek.

— **(A sorozás Pécssett.)** Jövő vasárnap, márczius 12-edikén húznak sorsot az idej sorozásra behívottak. A sorshuzás a nevezett napon délelőtt az aljegyzői hivatalban megy végbe. Az akkor megállapítandó sorrend szerint kerülnek sorozás alá a hadkötelesek az április 24-edikétől 29-edikéig bezárólag megtartandó ujonczállításakor. Ez alkalommal az 1872, 1871. és 1870. évben születetteket hívták be állításra. Április 24 edikén az I. korosztályal vagyis az 1872-ediki évben születettek osztályával, 25-ödikén a II. és III. korosztályal (1871. és 1870), 26-odikától 29-edikéig pedig a helyben állítandó idegen illetőségű hadkötelesekkel megy végbe a sorozás, melynek helyisége ezuttal a Scholz-féle sörcsarnok. A sorozás a megjelölt napokon délelőtt 8 órakor kezdődik.

— **(Játék-helyeket)** sürget mindenütt a közoktatási miniszter. Nekünk megvan a szép Tettye, de annak használatában a bosnyák fiúk a tanulókat akadályozzák a mennyiben ott a tanulókkal veszekedést kezdenek el, kövel dobálnak. Jó lenne, ha tanulók szünnapjain a főkapitány rendőrt küldene a Tettyére, hol megfékezne a rakoncátlanokokat. Szükséges ez annyival is inkább, mert a hegyről való dobálással egyik-másik gyereket nyomorékká is tehetik.

— **(Ez is iskolaszéki tagválasztás.)** Birján községben összejön a kath. lakosság megválasztja az iskolaszéki tagokat és pedig a lakosság színe-javából. Ezek azonban a tanítónak nem tetszettek, fogta magát, s rögtön a választás után futott Olaszra a plébánoshoz, kinek nincs sürgősebb dolga mint a tanítóval összeállit egy listát, azt a tanító visszahozza és kijelenti, hogy ez az iskolaszék. Éljen a szabad választás. Megjegyzendő, hogy a tanító Vajaynak buzgó kortese volt; valószínűleg tőle tanulta el az alkotmányos eljárást.

MŰVÉSZET, IRODALOM.

* **Helyi termék.** Nagy Sándor, kinek nevével a Pécsi Figyelő olvasói is gyakran találkozhatnak a tárcza vagy a „Csarnok“-rovatban a helyi és fővárosi lapokban elszórtan megjelent és a fiók számára irt novelláit könyvbe gyűjtve kiadja. A május elsején megjelenő könyvre hirdet most előfizetést. A kötet előfizetési ára 1 forint 20 krajczár. Megrendelhető a szerzőnél (Pécs, Deák-utca. 1. sz.) minden pécsi könyvkereskedésben és a helyi lapok szerkesztősegeinél. Nagy Sándor diletans író, az ügyesebbek fajtájából. Van érzéke az élet eseményeinek irodalmi formákba öntéséhez; nem a fantáziájával dolgozik, hanem a meglévő anyagot, a szemével látottat rajzolja le s ad neki megfelelő világítást, staffázst. Olyan igazi, vad-virág mindegyik elbeszélése, mint ahogy a könyvnek is „Vad-virágok“ a czime. Akik nemes élvezettel szeretik szemlélni a helyi erők növekedését, bizonyára megveszik ezt a nem érdektelen dolgokat tartalmazó könyvet.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Figyelőista. I. A P. F. szerkesztőjének megállapított tiszteletdíja van. Erre semmiféle lap keletkezésének — a mai viszonyok

közt — befolyása nincs. Tehát a P. F. szerkesztőjét kenyéririgység nem vezérelheti. Azt hisszük egyébként, hogy a többieket se bántja a „kenyéririgység“, mert valószínű, hogy nincs mit irigyelniök, holott nekik elég kenyérük van. — 2. Löwy Miksa urat mi nem ismerünk, nálunk a kiadóhivatal nem tud róla, hogy itt járt volna, tehát nem is tekinthetett bele a kiadóhivatal könyveibe, ismét tehát nem győződhetett meg arról, hogy a P. F.-nek mennyi az előfizetője. Nem olvastuk az ön által idézett lapban megjelent nyilatkozatot. Ha abban az ön által említett L. M. úr úgy nyilatkozik, hogy mint meggyőződött, ama lapnak több az előfizetője, mint akármelyik helyi lapnak, úgy ezzel L. úr olyat állított, amit egyáltalában nem tudhat és soha sem is fog megtudni. Ezen az alapon tessék megítélni amaz állítólagos nyilatkozat karakterét.

S. F. Hirével elkésett. Már megjelent. Rögtön kell az ilyet megírni.

Póstás Milka. Hogy miért nem hoztunk hirt a póstaigazgató jubileumáról? Higyje el, nem személyes ellenségeskedés miatt, mint a hogy minden sorunkba és ténykedésünkbe szeretnék ezt belemagyarázni. Szolgálhatnánk argumentumokkal, tényekkel az ellenkezőnek a bebizonyítására is; de nem teszünk, mert nekünk gyönyörűség elviselni a méltatlanságokat. Hogy pedig csak a kérdéssel — s ne a levél többi részével is — foglalkozzunk, ime a válaszuk ez: A jubileum előre kimondott formája zártkörű volt. Ehhez képest mi a legjobban véltünk eljárni, ha a jubileum napján épp a póstaigazgatóság egyik tisztjét kérjük föl levélben, hogy minket értesítsen. A szives értesítés még máig is jön. Nos, a mi eljárásunk talán ellenségeskedésre mutat?

Menyus. A Pallas lexikona minden könyvkereskedőnél megrendelhető. Üdv!

Szalay Géza. Az önkéntességi jogért folyamodó kérvényét február végéig kellett benyújtania; de teheti ezt még most, a sorozás előtt is, sőt esetleg a sorozás színhelyén is. Mikor már besorozták, csak hosszas fölfolyamodások után viheti keresztül joga érvényesítését. Mi úgy szimatoljuk ki a leveléből, bár ön nem érinti egy szóval sem, hogy ön még csak ezután szerzi meg a jogot arra, hogy önkéntességért folyamodhassék; csak ezután teszi le az erre jogosító vizsgálatot. Ha így áll a dolog, úgy adjon be a föltételes jogért folyamodványt a sorozás előtt, melyben kijelenti és az illető iskolahatóság bizonyítványával erősíti, hogy vizsgálatát ekkor és ekkor teszi le, melynek alapján ön jogosítva lesz kérni az önkéntességet. Ez esetben önt besorozzák s föltételes egyévi önkéntesnek írják be.

N. L. 1. Praecedens nem azonos a praedictummal. Aki az utóbbit írta az előbbi helyett, az jobban teszi vala, ha megmarad a zengzetes magyar nyelv mellett és nem fitogtatja latin nyelvbeli tudományát. — 2. Valamely eszmét „élőképpel megtestesíteni“ nem lehet, csak jelképezni. Aki azt írta, hogy a jogászfisúság valamely nagy eszmét testesít meg élőképpel a márczius 15-ödiki ünnepélyen, az inkább fejezte volna ki. magát latinul, semhogy elárulja, hogy magyarul se tud írni.

Laptulajdonos:

NAGY FERENCZ.

Felolós szerkesztő:

HAKSCH LAJOS.

Hirdetések:

A Horgony-Pain-Expeller

Ezen rég jónak bizonyult bedörzsölés, csúsz, köszvény, hátfájdalmak és meghűlések ellen a világ minden részén el van terjedve és kitűnő hatása által

a legjobb

házi- és hírnevét elnyerte. A valódi Horgony-Pain-Expeller majdnem minden gyógyszerárban kapható 40 kros, 70 kros és 1 frt. 20 kros üvegekben és így a legolcsóbb

házi- és hírnevét.

Nemes gyümölcsfák!

hely szüke miatt jutányos áron kaphatók:

100 darab	kajszi, legnemesebb fajok, erősek	30—35	forint
100 „	körte, törpefák, erősek	30—35	„
100 „	szilva és ringló	30—40	„
100 „	papirmondola	30—35	„
100 „	keserü mandola	10—20	„
100 „	nagyszemü ribiszke	6	„
100 „	málna	3	„

Készletben vannak még alma-, francia barack-, cseresznye-, meggy- és birsfák. Árjegyzék díjtalanul és bérmentve.

Nowotarski A. és fia
Pécsett.

Cs. és kir. hadmérnöki igazgatóság, Pécsett.

153. sz.

Ajánlati hirdetés.

Tolnán, ujonnan építendő lovassági lövöldénél előforduló

építészeti munkálatoknak

biztosítása céljából a cs. és kir. közös hadügyminiszterium 8. osztályának 1892. szeptember 28-án 4375. sz. alatt kelt rendelete folytán 1893. márczius 10-én délelőtt 10 órakor a cs. és kir. hadmérnöki igazgatóság irodájában Pécsett, Széchenyi-tér 17-ik szám II. emelet írásbeli ajánlati tárgyalás fog megtartatni, a melyre a vállalkozni szándékozók ezennel meghivatnak.

A kiadandó építkezéseknek költségeloirányzati összege 11,260 frt 75 kr. azaz tizenegyezer kétszáz hatvan forint 75 kr. oszt. ért.

Az árlejtési feltételek, valamint a megköttendő szerződés általános és különleges feltételei a segédkellékekkel együtt, továbbá az ajánlati minták, a rendes hivatalos órák alatt, a hadmérnöki igazgatóság irodájában Pécsett, betekintheők. A leteendő bánatpénz az előirányzott költségvetés 5 százalékában vagyis 570 frtban van megállapítva. A megbízott vállalkozó által leteendő biztosíték a bánatpénznek kétszerese. Pécsett, 1893. február hó 21-én.

A cs. és kir. hadmérnöki igazgatóság kezelő bizottsága Pécsett.

Van szerencsém a n. t. közönségnek becses tudomására hozni, hogy én a „Concordia” temetkezési egylettől megváltam és f. évi november hó 1-től Pécsett, ferencziek utcza 3. sz. házban

„Wranitsch” pécsi temetkezési intézet

czég alatt saját számlámra egy új vállalatot alapítottam.

A midőn megjegyzem, hogy egészségi szempontból minden kellékeket a városon kívül fekvő helyiségekben helyezem el, és az alapos fertőtlenítésről folyton gondoskodom, bátorkodom azon alázatos kéréssel a n. t. közönséghez fordulni, engem, előforduló eseteknél becses megbízásaikkal megtisztelni, melyeknek pontos kivitele mindég különös feladatomban leend.

Mély tisztelettel

„Wranitsch”
pécsi temetkezési intézet.

3960. sz.

tlk. 1892.

Árverési hirdetmény.

A siklósi kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Gyenis Sándor és neje siklósi lakosok végrehajthatónak Fodor György és neje Schrettnér Mária siklósi lakosok végrehajtást szenvedők elleni 65 frt tőkekövelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a siklósi kir. jbiróság területén levő a siklósi 307. sz. tjkvben felvett 329. hsz. 353. sorsz. ház és belsősegre az árverést 400 frtban ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1893. évi márczius hó 14 ik napjának d. e. 10 órakor ezen bíróság folyosóján megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát, vagyis 40 frtot készpénzben, vagy az 1881. évi 60. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. I. 333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rend. 8 §-ban kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60 t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elkelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a siklósi kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóságnál 1892. évi december hó 7-én.

Kiss Géza,
kir. aljárásbíró

Árlejtés.

A vaiszlói ev. ref. templom

kijavítási munkálataira,

melyek 1660 frtal vannak előirányozva, t. évi márczius 22-én délelőtt 10 órakor a községháza tanácssternében árlejtés fog tartatni. Bánatpénzül 160 frt kívántatik. A terv és költségvetés megtekinthető a ref. lelkesi irodában.

Varga Péter
gondnok.

Seb. Kneipp

Nélkülözhetetlen minden háztartásban a

Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávé,

mely babkávé izü. Ez azon el nem ért előnyt nyújtja, hogy a pótlékmentes vagy szurrogátokkal kevert babkávé káros élvezetéről leszoktat és belőle sokkal izletesebb és mellette egészségesebb és táplálóbb kávé készíthető. — Fölülmulthatatlan mint pótlék a babkávéhoz. — Főképp ajánlható nők-, gyermekek- és betegeknek. — Utánzatoktól óvakodni kell. — Fél kiló 2. kr. — Mindenütt kapható.

Valódi csak fehér csomagokban, Kneipp plébános úr arczképével, mint védjeggyel.

PSEPHOFER J.-féle

gyógyszertár

BÉCSBEN, I. KER., SINGERSTRASSE 15. SZ. A.

„zum goldenen Reichsapfel.“

Vértisztító labdacok, ezeltől általános labdacok neve alatt; ez utóbbi nevet

teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacok csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labdacok általános elterjedésnek örve-
denek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszertől készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacok háziszertől ajánlatnak és ajánlatnak minden oly bajoknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek: mint epe-zavarok, májbajok, kólika, vértőlulások, aranyér, béltétlenség s hasonló betegségeknél. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénység s az abból eredő bajoknál is: így sápkórnál, idegességéből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacok oly könnyen hatnak, hogy a legesekélyebb fájdalmakat sem okozzák, és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A számtalan hálaíratból, melyet a labdacok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Schlierback, 1888. október 22-én.

Tekintetes Úr!

Alúlirott kéri, hogy felette hasznos és kitűnő vértisztító labdacsaiból ismét 4 csomagot küldeni sziveskedjék.
Neureiter Ignác, orvos.

Hrasche, Flödnik mellett, 1887. szept. hó 12-én.

Tekintetes Úr!

Isten akarata volt, hogy az Ön labdacsaival kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: Én gyermekágyban meghűltem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az ön csodálatraméltó labdacsaival engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg őt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacok engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak.
Knific Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. november 9-én.

Mélyen tisztelt Úr!

A legforróbb köszönetemet mondok ezennel Önnek 60 éves nagynéném nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vízkórútságban már életét is megunta melyről egyébként le is mondtott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az ön kitűnő vértisztító labdacsaiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult.
Legfőbb tisztelettel
Weinzettl Josefa.

Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1889. márczius 27-én.
Tekintetes Úr!

Alúlirott ismételtén kér 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitűnő labdacsaiból. El nem mulasztatom legnagyobb elismerésemel kifejezni ezen labdacok értéke felett és azokat a hol csak alkalmam nyílik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszés szerinti használására őt ezennel felhatalmazom.
Teljes tisztelettel
Hahn Ignác.

Gotschdorf, Kolbach mellett, Szilézia 1888. okt. 8-án.
T. Úr!

Felkérem, miszerint az ön vértisztító labdacsaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az ön csodálatos labdacsaival köszönhetem, hogy egy gyomorhajtól, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacok nálam sohasem fognak kifogni, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, - vagyok tisztelettel
Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacok csakis a Pserhofer J.-féle az „arany birodalmi almához“ címzett gyógyszertárban Bécsben I., Singerstrasse 15. sz. a. készíttetnek valódi minőségben, s egy 15 szem labdacost tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazzatik, 1 frt 05 krba kerül; bérmentetlen utánvételi küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előbbeni beküldésénél (mi legjobban posta-utalvánnyal eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

NB. Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacok a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kéretik csakis,

Pserhofer J.-féle vértisztító labdacokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasítása a Pserhofer J. névalírással fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és

hatású legjobb szer minden köszvényes és csúszos bajok u. m.: gerinczagybántalom, tagszagatás, ischias, migraine, ideges fogfájás, fofájás, fülzaggatás stb. ellen. 1 frt 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs, J.-tól. Évek

hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállított nagy szelenczével 2 forint.

Általános tapasz Steudel tanártól.

Útés és szúrás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujjkukac, sebes- vagy gyuladt-mell vagy más ily bajoknál, mint kitűnő szer lön kipróbálva. 1 tégely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fagybalzsam Pserhofer J.-tól. Sok év óta

a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve. 1 köcsöggel 40 krajczár. Bérmentve 65 kr.

Útifüvedv, egy általános ismert kitűnő házi-

högés stb. ellen, 1 üvegecske ára 50 krajczár 2 üveg bérmentve 1 forint 50 krajczár.

Élet-esszencia (prágai csöppek), megron-

tott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő háziszert. 1 üvegesével 22 kr., 12 üveg 2 frt.

Általános tisztító-só Bullrich A. W.-

tól. Kitűnő háziszert a rossz emésztés minden következményei, u. m.: fofájás, szédülés, gyomorgöres, gyomorhív, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint.

Angol csodabalzsam, 1 üveg 50 kraj-

czár. Ezen por megszünteti a lábizzadást s az általa képződő kellemetlen szagot, épen tartja a lábballit és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 krajczár.

Golyva-balzsam, kitűnő szer golyva ellen

1 üveg 40 krajczár bérmentes küldéssel 65 krajczár.

Helső vagy egészség-só kitűnő

gyógyszer, gyomorhurut és minden a rendetlen emésztésből származó bajoknál. 1 csomag 1 frt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztrák lapokban hirdetett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak, és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszerzetnek. — Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzösszeg előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. — Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.

Nem játék!

Nem tréfa! Nem szédelgés!
Csupán a legtisztább szent valóság!

Minden díszretnen felül áll a világhírű amerik. Chicago-gyűjtemény 10 darab remek tárgy szabályozott zsebórával

Csupán
3 forint 80 kr.

1 remon. zsebóra, pontosan szabályozva peremutatóval nickel tokban 1 gavalérláncz, 1 jegyzőkönyv, 1 korona pénzérsény, 2 mech. kézelőgomb, 1 zsebfésű, 1 nickelzsebkés fogpiszkálóval, 1 bécsi írón, 1 zsebtűszerszám, 1 mellti mindössze csupán

3 frt 80 krajczárba kerül.

Maga a zsebóra többet ér és ezennel nyilvánosan kijelentem, hogy a pénzt mindenkinek azonnal visszadom, ha az óra nem jár jól. Azonkívül kapható:

Kettős fedelű ugró fedéllel remontoir óra 6 frt.	Valódi ezüst remontoir óra legfin. vésve 7 frt.	Női óra nickelből 5 frt. ezüstműből 8 frt.
--	---	--

Valódi ezüst anker-remontoir kettősfedelű óra 3 nehéz ezüst fedéllel, gazdagon véste 15-22 rubinon pontosan járó, rajz szerinti kivitelben 20 frt helyett, csupán 12 frt.

Óralánczok 30 kr., 50 kr., 1 frt; ezüstműből 3, 4 és 5 frt. Minden óráért kezesség vállalattatik, a meg nem felelőért a pénz visszazva lesz. Megbízásokat utánvét mellett postafordulattal.

Amerikai zsebóra-kivitel:

Fekete. Bécs, V., Rüdigerasse 1/26.

Egy szép s igen egészséges

lakás

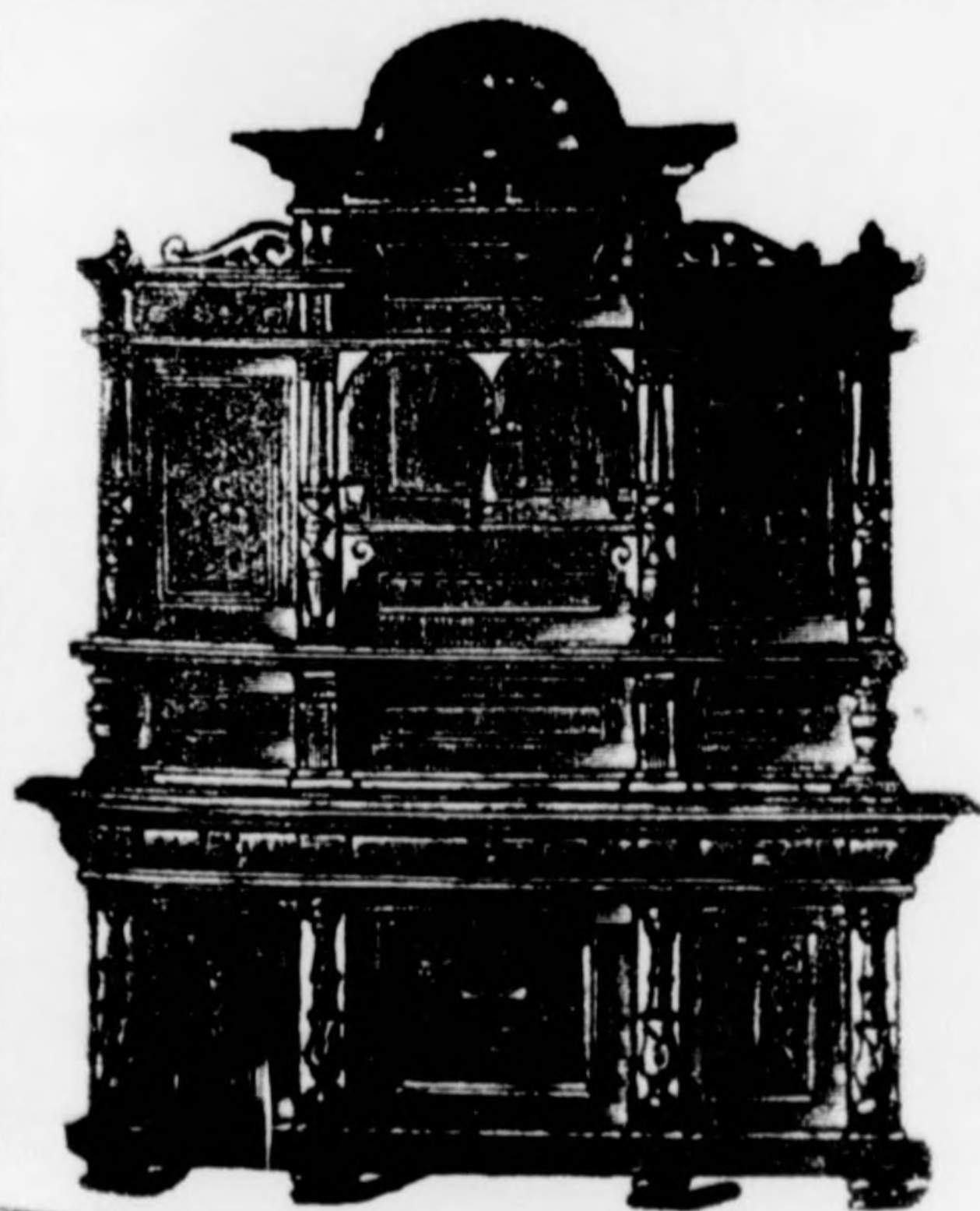
kiadó, hogy hol? s miből áll? megtudhatni kiadóhivatalunkban.

Házak eladása vagy bérbeadása.

Pécsett, vámház-utca 54 és 56 sz. egy telken jó karban lévő

házak

(közel a Zsolnay gyárhoz), melyekben jó péküzlet, bolt helyiség, és szép lakások vannak és vízvezeték az udvarban, eladók; — vagy 1893. évi november hó 1-től bérbeadandók. Értekezhetni a tulajdonos Donner József lisztkereskedőnél, fő-utca 10. sz. a.

ZSOLNAY IMRE butorraktára és műhelye

(tetemesen nagyobbítva)

PÉCSETT

Ferencziek-utca II. szám.

(A pécsi edénygyár raktár ugyanott.)

Nagy választékban teljes és stilszerűen berendezett alvó-, disz- és ebédlő-szobák, mindennemű fa-, vas- és kárpitozott bútorok, képek, tükrök, függönyök, függönytarók, és minden e szakmába vágó cikkek.

Abban a helyzetben vagyok, hogy bútorvásárlások nálam ép oly jutányosan eszközölhetők, mint Budapesten vagy Bécsben.

ROTH ES ROSENTHAL

hatóságilag engedélyezett végkiállításra

Király-utca 15. Hattyu-épület.

Csipkék, szalagok, zsinor és egyéb ruhadiszek,
mellfüzők, blouzeok,

férfi- és gyermekelők-lapok,
gyermekruhák és harisnyák,

angol illatszerek, sétabotok.

U. i. a raktár, állványokkal együtt egészben is előnyös feltételek mellett eladó.